

ligt Tilsyn. S. modsat Fald gaav Diget ind under de for de alt tilstedeværende private Diger givne Regler, og kan altsaa ifølge § 24 gaa over til at blive offentlig, men den Private er derhos underkastet Indenrigsministerens Bestemmelser med Hensyn til dets Beliggenhed og Bestaaffenhed, naar han bygger paa egen Grund; vil han dige ind paa anden Mand's Grund eller se Andre tilpligede til at deltage i Udgifterne ved Digets Opførelse og Bedligholdelse, bliver Sagen, forinden Tilladelsen kan gives, paaany at forelægge for Landvæsenkommissionen, der da i Mangel af mindelig Overenskomst ved sin Kjenndelse afgjør, om Diget bør opføres, og i bekræftende Fald, hvilken Retning, Lengde, Brede og Hvide det skal have, hvo der skal afgive Grund dertil og deltage i bemeldte Udgifter, hvorledes disse skulle fordeles osv. Overholdelsen af Forskrifterne i §§ 28 og 29 sikres ved en Straffebestemmelse i § 30, og den der opfører et Dige uden Indenrigsministerens Tilladelse, skal kunne tilpligtes til at borttage Diget. — § 31 indeholder en singular Bestemmelse om Kontrollen med Inddæmningsdiger, og derefter følge blandt flere andre almindelige Bestemmelser (§§ 32—39) Regler for Expropriation af Grund og Materiale til Anlæg, Udvikelse og Istandsaettelse af offentlige og private Beskyttelsesdiger og Inddæmningsdiger.

Da Udvalget, som det i de indledende Bemærkninger er antydet og yderligere skal blive udviklet, i det Hele ikke kan anbefale Thinget at slutte sig til Lovforslaget, for saa vidt det for hele Riget vil indføre et offentligt Digevæsen under Statens Tilsyn og Ledelse, følger allerede deraf, at vi maa fravaabe Vedtagelsen af dets tvende første Paragrafer, i hvilke den almindelige **Registrering** og Beskrivelse af de tilstedeværende Diger og naturlige Værn anordnes. Naar Ministeriet i ovenangførte Skrivelse af 10de Marts d. A. udtaler, at der ved denne Foranstaltning særlig tilsigtes at bringe Klarhed tilveie i de „herhenhørende hidtil ikke tilstrækkelig bekjendte eller paaagtede Forhold“, maatte Undersøgelsen formentlig foretages, for i den Rigsdagens Medvirkning til Ordningen af disse Forhold krævedes, saafom det maa anses misligt at vedtage en Ordning af Forhold, der erkjendes ikke at være tilstrækkelig bekjendte. Men selv om man vilde bortse fra det utilstrækkelige Kjenndskab til de Tilstande, for hvilke der skal gives Lov, og selv om vi turde tilraade, at det Offentlige i al Almindelighed tager sig af Bevaringen og Udviklingen af de naturlige Værn og tilstedeværende Diger, særlig paa den Maade, som Lovforslaget tilsigter, saa vilde Udvalget dog ikke se sig i Stand til at anbefale, at merommeldte Foranstaltning bringes til Udførelse. Thi for det Første ligger det klart for Dagen, at en saadan Undersøgelse paa alle Fastlandets og over 160 Vers Ryster med en Udstrækning af mindst 500 Mile vilde medføre

en aldeles usforholdsmæssig Udgift for Stat og Kommune, og dernæst ses det ikke rettere, end at Regjeringen har tilstrækkelig Udgang til gjenneim Dvirgheder og kommunale Myndigheder at forskaffe sig al fornøden Oplysning, hvortil endvidere kan spies, at der ved de efter den sidste Stormflod foretagne Undersøgelser er for hvervet Beskrivelser af de Kyststrækninger, paa hvilke Opmærksomheden nærmest er henvendt, ligesom Ministeriet formentlig ikke kan savne nye Kjenndskab til Syllands Beskytt, for saa vidt dets allerede staaer under Statens Tilsyn, dels har været Gjenstand for grundige Undersøgelser i Anledning af et attraaet større Digeanlæg i Ribe Amt. Og til alt dette kommer endnu, at mangfoldige Kyststrækninger efter deres naturlige Danelse med Brinker, Klinter og Klipper kun ganske undtagelsesvis kunne antages at frembyde Noget af Interesse, hvor der er Tale om Beskyttelse mod Oversvømmelse.

Det vi derefter gaa over til Lovforslagets §§ 3—27, der give Regler til Bevarelse og Udvikling af de alt tilstedeværende Digeanlæg og naturlige Værn, mellem hvilke tvende forskjellige artede Beskyttelsesmidler Forslaget ikke gjør Afskillelse og i Principet ikke gjør Forskel, efter som de naturlige Værn efter den brugte Terminologi gaa ind under Betegnelsen Diger og, alt efter Landvæsenkommissionernes Kjenndelser, fremkaldte ved Indenrigsministerens Initiativ, kunne blive at behandle som offentlige eller som private Diger, skulle vi først beskæftige os med de **naturlige Værn**, som synes af flere Grunde ikke at egne sig til at undergives de samme Regler som egentlige Diger. Den i Lovforslaget foreliggende Sammenblanding skyldes, tør det antages, den Umstændighed, at der ved dets Udarbejdelse er, som i Motiverne anføret, i enkelte Retninger valgt til Forbillede en fremmed Lov, nemlig den prøvsfiste Lov af 28de Januar 1848, der ikke heldig kunde benyttes saaledes, fordi den ikke beskæftiger sig med Forhold, som de ere ved Havkyster, men alene angaar Floddigevesenet. Naar der ved naturlige Værn formentlig maa forstaaes ikke alene Forhøininger af selve Strandkanten, men ogsaa Sandrevler og andre af Naturen dannede og af dens Kræfter afhængige Ansamlinger, som enten beskytte mod egentlige Oversvømmelser eller i alt Fald svække Bølgeslaget og forhindre Jordens Overfyldning med Sand, Tang og andre Gjenstande, som Havet fører med sig, saa er det givet, at ikke alle naturlige Værn ere privat Eiendomsret undergivne, og hvad der her har særlig Betydning, der vil i Reglen ikke være Noget, hvem det paahviler at vedligeholde dem. For at tage en enkelt Klasse, der er fremdragen i Thinget under Sagens første Behandling, nemlig Havstokken, da anses denne ifølge Indenrigsministeriets Skrivelse af 2den Oktober 1860 som Grændsen for den private Grund, og da vor Lovgivning